

Quickscan natuurtoets Scheivoor 1 te Ederveen

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

rapportnummer 1388

Quickscan natuurtoets Scheivoor 1 te Ederveen

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Hoog-Keppel : mei 2014

Rapportnummer : 1388
Projectnummer : 2285

Opdrachtgever : Borren Onroerend Goed BV
Contactpersoon : Dhr. G.J. Borren

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641910

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : T. Asbreuk, MSc / S.J.J. Wamelink

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	9
3.1	Methode	9
3.2	Resultaten	10
4	Flora- en faunawet	14
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	14
4.2	Wettelijke consequenties	18
5	Conclusie	19
Bijlage 1 Impressie plangebied		20
Bijlage 2 Wettelijk kader		22

1 Inleiding en doel

Bij een ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. Op de locatie Scheivoor 1 in Ederveen is men voornemens een woonhuis en bijgebouwen te slopen of renoveren. De heer G.J. Borren van Borren Onroerend Goed BV is betrokken bij deze plannen en heeft Staring Advies gevraagd om de quickscan natuurtoets uit te voeren.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

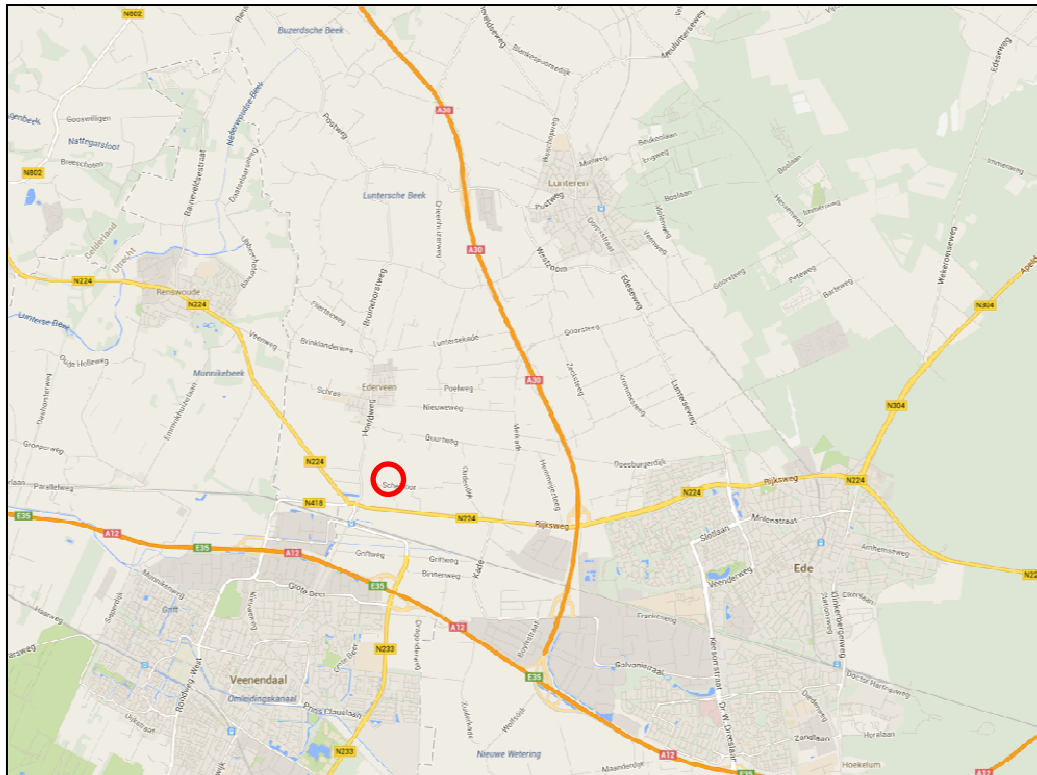
Locatie: Scheivoor 1
Plaats: Ederveen
Gemeente: Ede
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

Het plangebied ligt ten noordoosten van Veenendaal en ten westen van Ede (zie figuur 1) in het buitengebied van de gemeente Ede en betreft een woonhuis buiten de bebouwde kom met bijbehorende tuin, een aantal bijgebouwen, een weide en een aantal bomen (zie figuur 2 en bijlage 1). Achter de bijgebouwen staat beplanting in de vorm van een houtsingel bestaande uit diverse soorten bomen en struiken waaronder gewone es, ruwe berk, zomereik en zwarte els. Daarnaast staan er twee appelbomen in de voormalige kleinveeweide. In de tuin staan diverse lage bomen, struiken en tuinplanten.

Geplande werkzaamheden

De geplande werkzaamheden zijn nog onbekend, aangezien het plangebied een nieuwe eigenaar krijgt, wordt er verwacht dat de huidige bebouwing wordt gesloopt of gerenoveerd.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rode cirkel).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (rood).

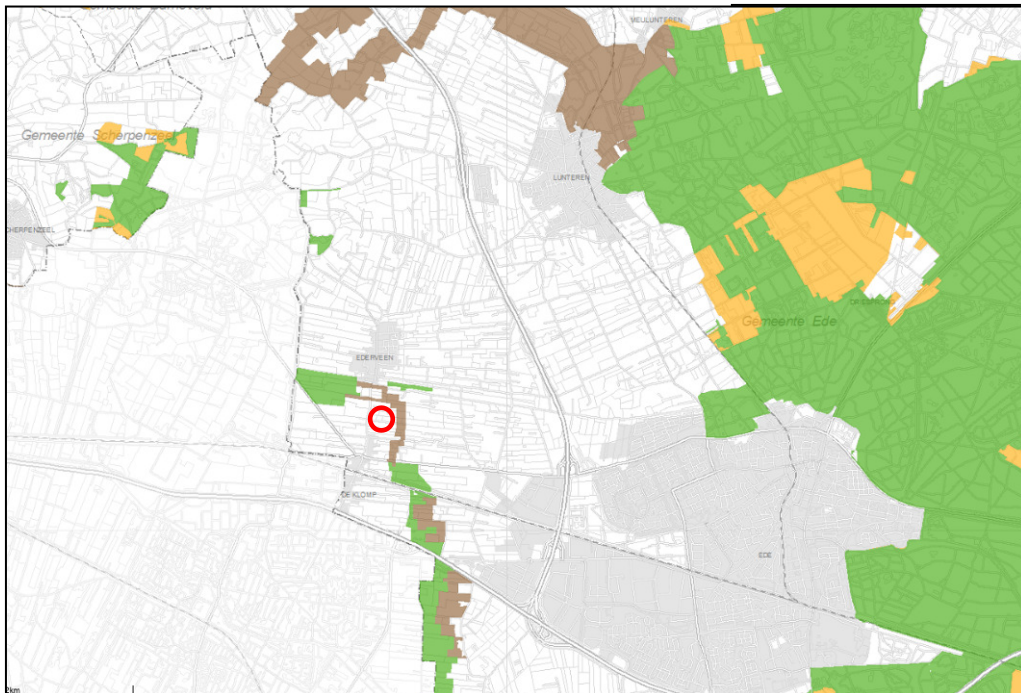
Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

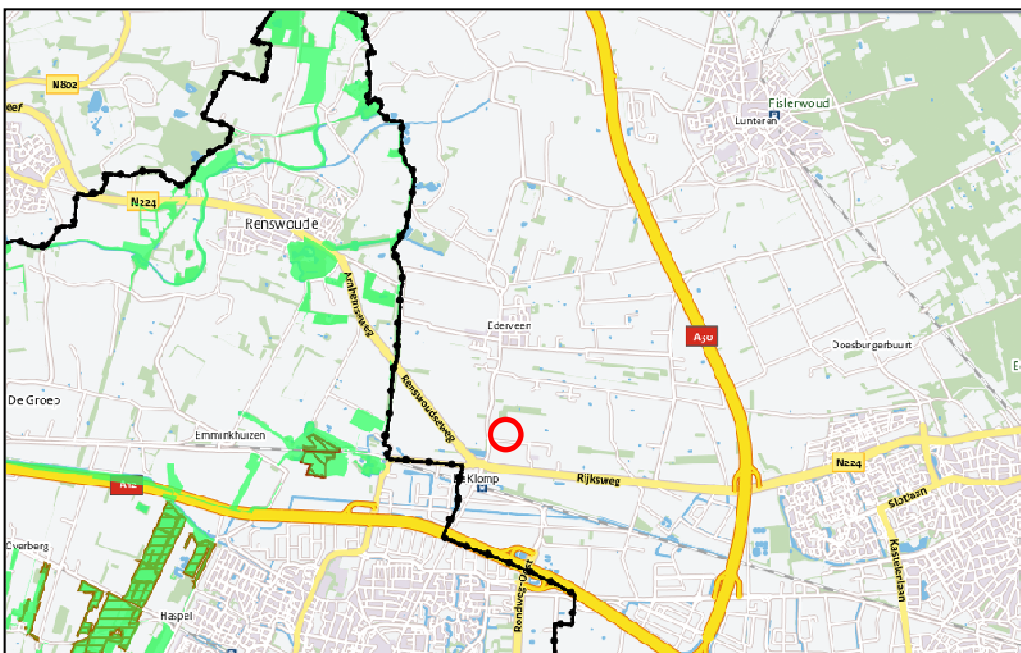
In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweven en ecologische verbindingzones. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Het plangebied ligt niet in de EHS (zie figuur 3). Verspreid rondom Ederveen liggen enkele bos- en natuurgebieden die zijn aangewezen als EHS-natuur. Dit zijn onder andere de ‘Allemanskamp’ en het ‘Wallenburg’. De dichtstbijzijnde EHS-natuurgebieden ‘Wallenburg’ en ‘Allemanskamp’ liggen op circa 500 meter en de dichtstbijzijnde verbindingzone ligt ongeveer 250 meter ten noorden en oosten van het plangebied (zie figuur 3).

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in de provincie Gelderland.

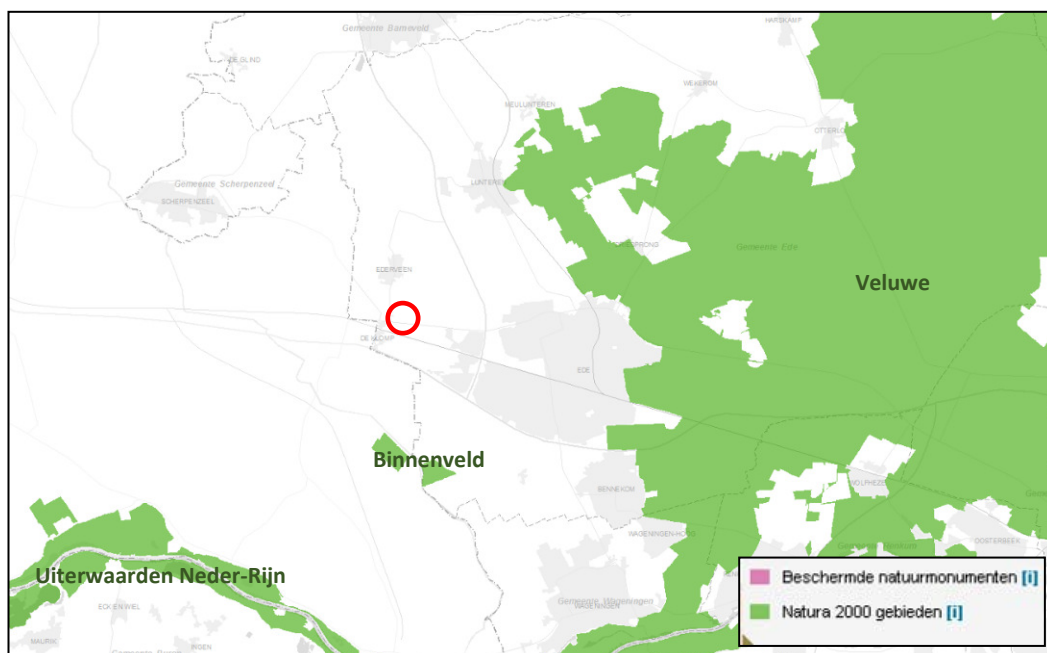

Effectbeoordeling EHS

In het plangebied wordt bebouwing gesloopt of gerenoveerd. Er vindt geen ruimtebeslag op de EHS plaats. Bij het toetsingskader van de EHS is geen sprake van externe werking. Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied op de EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden en de afstand ten opzichte van EHS natuurgebieden. De kernkwaliteiten van de EHS worden niet aangetast. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het plangebied ligt niet in of nabij een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ('Binnenveld') ligt op ruime afstand (circa 3,5 km) van het plangebied (zie figuur 4). Overige Natura 2000-gebieden (o.a. de Veluwe en Uiterwaarden Neder-Rijn) liggen op grotere afstand.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden Uiterwaarden Neder-Rijn, Binnenveld en de Veluwe.

Effectbeoordeling Natura 2000

Ruimtelijke ingrepen in of nabij Natura 2000 gebieden zijn niet toegestaan wanneer deze significante negatieve effecten op de kernkwaliteiten veroorzaken. Door de ruime afstand tot het Natura 2000 gebied 'het Binnenveld' en overige Natura 2000 gebieden en de geplande ontwikkelingen in het plangebied zijn nadelige effecten op dit beschermde gebied echter niet te verwachten. De beschermde natuurwaarden van de Natura 2000 gebieden en de beschermde natuurmonumenten zullen niet aangetast worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via een literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten bevat twee onderdelen:

5 Het raadplegen van relevante verspreidingsatlassen op het gebied van flora en fauna.

Voor het plangebied zijn de volgende atlassen geraadpleegd:

- a. Nieuwe Atlas van de Nederlandse flora
- b. Atlas van Nederlandse Broedvogels
- c. Digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ
- d. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005
- e. Vissenatlas Gelderland
- f. De dagvlinders van Nederland
- g. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
T. Asbreuk	1	14-04-2014	14.00 uur	Half bewolkt, droog, 11 °C, wind 2 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

1. Verspreidingsatlassen

Flora

De Nieuwe atlas voor de Flora van Nederland geeft voor de omgeving van het plangebied, de aanwezigheid van de volgende licht beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 1) weer: brede wespenorchis, gewone dotterbloem, grasklokje en zwanenbloem. Ook de matig beschermde brede orchis, gevlekte orchis, harlekijn, kleine zonnedaauw, moeraswespenorchis, rietorchis, ronde zonnedaauw, Spaanse ruiter, vleeskleurige orchis en welriekende nachtorchis (Flora- en faunawet, tabel 2) zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Overige matig of streng beschermde soorten zijn niet bekend uit de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft hier vooral algemene vogelsoorten van bos, het agrarisch cultuurlandschap en enkele algemene watervogels. Naast algemene soorten als boomkruiper, ekster, houtduif, koolmees, merel, zanglijster en zwarte kraai zijn er een aantal Rode Lijstsoorten aangetroffen in het betreffende atlasblok. Het betreft soorten die mogelijk ook in het plangebied voor kunnen komen zoals groene specht, grauwe vliegenvanger, kneu en ringmus. Ook de buizerd, gierzwaluw, huismus, kerkuil, roek en steenuil, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied of directe omgeving, waardoor ze mogelijk negatieve effecten ondervinden van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen.

Zoogdieren

De digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor het kilometerhok (214-439) waarbinnen het plangebied ligt melding van één beschermde zoogdiersoort. Het betreft de volgende soort:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): haas.

De atlas maakt geen melding van matig of streng beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2 of 3) in het kilometerhok.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of er beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 en de Vissenatlas Gelderland maakt in de omgeving van het plangebied geen melding van beschermde amfibieën, reptielen of vissen.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of er beschermde amfibieën, reptielen en vissen voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in en in de directe omgeving van het plangebied aangetoond.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

De vegetatie binnen het plangebied bestaat uit soorten van voedselrijke en ruderaal milieus zoals grote brandnetel, gewoon herderstasje, gewone paardenbloem, diverse algemene grassoorten en diverse tuinplanten.

De literatuur maakt melding van de licht beschermde soorten brede wespenorchis, gewone dotterbloem, grasklokje en zwanenbloem (Flora- en faunawet, tabel 1) voor de omgeving van het plangebied. Er zijn tijdens het veldbezoek geen groeilocaties van brede wespenorchis, gewone dotterbloem, grasklokje, zwanenbloem en overige licht beschermde plantensoorten aangetroffen. Mogelijk groeien de licht beschermde gewone dotterbloem en/of brede wespenorchis in het plangebied. Ook de in de literatuur vermelde matig beschermde plantensoorten (Flora- en faunawet, tabel 2) brede orchis, gevlekte orchis, harlekijn, kleine zonnedauw, moeraswespenorchis, rietorchis, ronde zonnedauw, Spaanse ruiter, vleeskleurige orchis en welriekende nachtorchis zijn niet binnen het plangebied aangetroffen. Gezien de voedselrijke situatie en het bodemgebruik worden er geen matig of streng beschermde (Flora- en faunawet, tabel 2/3) soorten verwacht.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in en rondom plangebied diverse vogels aangetroffen: braamsluiper, grasmus, huismus, kauw, koolmees, merel, tjiftjaf en winterkoning. Deze soorten zijn veelal zingend of baltsend waargenomen, dit is een indicatie dat er in de omgeving wordt gebroed.

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van jaarrond beschermde soorten waargenomen. De literatuur maakt melding van de steenuil voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). In de gebouwen binnen het plangebied bevinden zich mogelijk een nestlocatie van deze jaarrond beschermde soort. De literatuur maakt verder melding van de eveneens jaarrond beschermde huismus voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). Tijdens het veldonderzoek zijn in en rondom het plangebied zingende huismussen aangetroffen, deze soort broedt dan ook waarschijnlijk binnen het plangebied. Vanwege de hoge mate van verstoring vanuit het woonerf en de nabijgelegen woningen en het verkeer over de Scheivoor worden er geen beschermde nesten van de buizerd en overige roofvogelsoorten verwacht binnen het plangebied. Overige soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) beschermde zoogdieren aangetroffen. Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied door algemene, licht beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 1) als haas (zie paragraaf 3.2.1).

Het plangebied is mogelijk geschikt als verblijfplaats van de matig beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2).

Overige matig en/of streng beschermde grondgebonden zoogdieren worden niet verwacht. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor streng beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 3). Het bronnenonderzoek bevestigt de afwezigheid van streng beschermde grondgebonden zoogdieren voor de omgeving van het plangebied.

Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn streng beschermd: Flora- en faunawet, tabel 3. De gebouwen binnen het plangebied huisvesten mogelijk gebouwgebonden vleermuizen als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger, met name onder de dakpannen en in de spouwmuur van het woonhuis zijn op enkele plekken potentiële verblijfplaatsen aanwezig (zie bijlage 1). In het plangebied staan verder enkele bomen die mogelijk als verblijfplaats in gebruik zijn bij boombewonende vleermuissoorten als de rosse vleermuis. Het plangebied is verder geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. In de literatuur worden geen amfibieën gemeld voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 3.2.1). Mogelijk doorkruisen enkele licht beschermde soorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander het plangebied. Ook kan de omgeving van het plangebied deel uitmaken van het land- en/of overwinteringshabitat van deze algemene soorten. Er is geen open water aanwezig binnen het plangebied hierdoor biedt het plangebied geen voortplantingsmogelijkheid voor amfibieën. Matig of streng beschermde amfibieën worden niet verwacht. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor streng beschermde amfibieën door het ontbreken van geschikte voortplantingswateren en/of landhabitat.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en worden ook niet verwacht. In de directe omgeving van het plangebied komen geen populaties van beschermde reptielensoorten voor. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor reptielen. Het literatuuronderzoek (zie paragraaf 3.2.1.) bevestigt het ontbreken van reptielen in het plangebied.

Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. Hierdoor ontbreekt geschikt leefgebied voor beschermde vissen.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Het literatuuronderzoek (zie paragraaf 3.2.1) bevestigt dit. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 2). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

Er zijn geen beschermde soorten binnen het plangebied aangetroffen. Het plangebied is potentieel geschikt als groeiplaats voor de licht beschermde soorten gewone dotterbloem en/of brede wespenorchis (Flora- en faunawet, tabel 1). Voor tabel 1 soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch de vrijstellingsregeling. Overige licht beschermde soorten worden niet verwacht. Ook matig of streng beschermde soorten worden binnen het plangebied door het grondgebruik en het ontbreken van geschikte groeiplaatsen niet verwacht. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

In de bomen binnen het plangebied zijn geen nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten die jaarrond beschermd zijn aangetroffen.

Huismus

Nestlocaties van huismussen zijn ook buiten het broedseizoen beschermd. Er zijn binnen het plangebied meerdere zingende (territoriale) huismussen waargenomen. Ook in de literatuur wordt melding gemaakt van de huismus voor de omgeving van het plangebied. Het is zeer waarschijnlijk dat het plangebied een populatie van de huismus herbergt. Nader onderzoek naar het voorkomen van broedlocaties van de huismus binnen het plangebied is dan ook noodzakelijk.

Steenuil

Mogelijk broedt in de gebouwen de streng beschermde steenuil. Nader onderzoek naar het voorkomen van de broedlocatie van de steenuil binnen het plangebied is dan ook noodzakelijk.

Zoogdieren

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied door enkele algemene, licht beschermde soorten als egel, mol, konijn en algemene muizensoorten. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch de vrijstellingsregeling.

Steenmarter

Het voorkomen van de matig beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is mogelijk sprake in het plangebied. Het plangebied is dan ook mogelijk een essentieel leefgebied voor de soort. Nader onderzoek naar het voorkomen van de steenmarter is dan ook noodzakelijk.

Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen?

Ja

2. Bieden de gebouwen mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen (denk aan de spouwmuur, dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.)?

Ja → Nader onderzoek naar kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.

3. Zijn er bomen?

Ja.

2. Bieden de bomen mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor Vleermuizen (holtes spleten, scheuren, losse bast)?

Mogelijk (door de hoeveelheid blad tijdens het veldbezoek kunnen eventuele holtes niet zijn opgemerkt). Nader onderzoek naar boombewonende vleermuizen is noodzakelijk, indien er bomen binnen het plangebied worden gekapt.

4. *Maken de struiken, gewassen, boom (bomen) deel uit van een mogelijke route/verbinding of een essentieel foerageergebied?*

Ja → Nader onderzoek naar foerageergebieden en routes van vleermuizen is noodzakelijk, indien de houtsingel achter het erf wordt gekapt.

De verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Het vleermuisprotocol adviseert om bij het vermoeden op zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van de te verwachten gebouwbewonende soorten (gewone dwergvleermuis en laatvlieger) gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 mei – 15 juli en 2 avondbezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober. Ook kan de gebouwbewonende gewone grootoorvleermuis in het plangebied voorkomen. Voor de gewone grootoorvleermuis is één eerdere ronde noodzakelijk tussen 15 maart – 1 mei. Zie tabel 3 voor de onderzoeksinspanning, conform het vleermuisprotocol. Mogelijk bevinden zich in de bomen verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen zoals de rosse vleermuis, het nader onderzoek voor deze soort is te combineren met het nader onderzoek voor de gebouwbewonende vleermuizen.

functie en onderzoeksconditie versie 27 maart 2013	Pipistrellus pipistrellus gewone dwergvleermuis	Plecotus auritus gewone grootoorvleermuis	Eptesicus serotinus laatvlieger
kraamverblijfplaats			
periode van	(10 mei) 15 mei - 15 jul (20 jul)	15 mei - 15 jul (1 aug)	(10 mei) 15 mei - 15 jul (1 aug)
starttijd t.o.v. zonsondergang	0 min na	30 min na [maximaal donker]	0 min na
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	(30 min) 0 min voor	(30 min) 60 min voor	
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur	2 x 2 uur	2 x 2 uur, 's avonds
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 30 dagen	tenminste (10) 30 dagen	tenminste (10) 30 dagen
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	(7 - 9°C) 10°C	5°C	(10 - 11) 12°C
windkracht minder dan	5 Bft (6 Bft)	3 Bft	5 Bft (7 Bft)
maximale neerslag	motregen	geen regen	motregen
zomerverblijfplaats			
periode van	(1 apr) 15 apr - 15 okt (1 dec)	(1 apr) 15 apr - 15 aug (1 nov)	15 mei - 15 sep (15 okt)
starttijd t.o.v. zonsondergang	0 min na	30 min na [maximaal donker]	0 min na
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	(30 min) 0 min voor	(30 min) 60 min voor	
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur, waarvan ten minste 1 ochtend *	2 x 2 uur	2 x 2 uur, waarvan tenminste 1 x 's avonds
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 20 dagen	tenminste (10) 20 dagen	tenminste (10) 20 dagen
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	7°C	5°C	12°C
windkracht minder dan	5 (tot 6) Bft	3 Bft [jaagt ook binnen]	5 Bft (7 Bft)
maximale neerslag	motregen	geen regen	motregen
paarverblijf- & zwermplaats			
periode van	(15 jul) 15 aug - 1 okt (1 nov)	(15 mrt - 1 mei &) 15 aug - 1 okt	{1 aug - 15 okt}
starttijd t.o.v. zonsondergang [of tijdstip]	(0 min) 60 min na	0 min na [maximaal donker]	{(15 min na) 30 min na}
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	0 uur voor, eerder bij kou	0 uur voor	
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur	2 x 2 uur	{2 x 2 uur, waarvan tenminste 1 x 's avonds}
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 20 dagen	tenminste (10) 20 dagen	{tenminste (10) 20 dagen}
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	6°C	5°C	(10) 12°C
windkracht minder dan	5 (tot 6) Bft	3 Bft	5 Bft (7 Bft),
maximale neerslag	motregen	geen regen	motregen

Tabel 3a. Voorgestelde onderzoeksinspanning naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen conform het vleermuisprotocol (2013).

functie en onderzoeksconditie	Plecotus auritus	Nyctalus noctula
versie 27 maart 2013	gewone grootoorvleermuis	rosse vleermuis
kraamverblijfplaats		
periode van	15 mei - 15 jul (1 aug)	15 mei - 15 jul
starttijd t.o.v. zonsondergang	30 min na [maximaal donker]	0 min na
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	(30 min) 60 min voor	30 min (60 min) voor
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur	2 x 2 uur
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 30 dagen	tenminste (10) 30 dagen
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	5°C	(10 - 11) 12°C
windkracht minder dan	3 Bft	5 Bft (7 Bft)
maximale neerslag	geen regen	motregen
zomerverblijfplaats		
periode van	(1 apr) 15 apr - 15 aug (1 nov)	15 mei - 15 aug
starttijd t.o.v. zonsondergang	30 min na [maximaal donker]	0 min na
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	(30 min) 60 min voor	30 min (60 min) voor
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur	2 x 2 uur, waarvan tenminste 1 x 's avonds
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 20 dagen	tenminste (10) 20 dagen
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	5°C	12°C
windkracht minder dan	3 Bft [jaagt ook binnen]	5 Bft (7 Bft)
maximale neerslag	geen regen	motregen
paarverblijf- & zwermplaats		
periode van	(15 mrt - 1 mei &) 15 aug - 1 okt	(15 jul) 1 aug - 15 sep (1 okt)
starttijd t.o.v. zonsondergang [of tijdstip]	0 min na [maximaal donker]	(30 min na) 60 min na
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	0 uur voor	5 - 1 uur voor, [optimale periode]
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur	2 x 2 uur, waarvan tenminste 1 x 's avonds
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 20 dagen	tenminste (10) 20 dagen
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	5°C	5°C (12°C)
windkracht minder dan	3 Bft	5 Bft
maximale neerslag	geen regen	motregen

Tabel 3b. Voorgestelde onderzoeksinspanning naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen conform het vleermuisprotocol (2013).

Overige diersoorten

Amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aangetroffen. Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn matig en/of streng beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Huismus

Mogelijk broedt de huismus in het plangebied. Eventuele sloop- of renovatie werkzaamheden, kunnen zowel tijdelijke als permanent negatieve effecten op de huismus hebben. Het uitvoeren van nader onderzoek is dan ook noodzakelijk. Dit onderzoek dient in het broedseizoen van de huismus (globaal van april – augustus) plaats te vinden en dient uit minimaal 2 onderzoeksronden in de ochtenduren te bestaan.

Steenuil

De nestlocaties van steenuilen zijn jaarrond beschermd. De gebouwen bieden potentiële nestgelegenheid voor deze soort. Aanvullend onderzoek zal moeten aantonen of de steenuil voorkomt binnen het plangebied. Het onderzoek bestaat uit het waarnemen van territorium indicierend gedrag (roepen of baltsen) in het voorjaar en het zoeken naar volwassen individuen.

Zoogdieren

Steenmarter

Gericht onderzoek naar het voorkomen van de steenmarter is noodzakelijk om te bepalen of de gebouwen in gebruik zijn als vaste rust- of verblijfplaats. Hiervoor dient één dagbezoek uitgevoerd te worden tijdens de voortplantingsperiode van steenmarters (1 maart – 1 september).

Vleermuizen

Aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is noodzakelijk voor gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Het vleermuisprotocol adviseert om bij het vermoeden op verblijfplaatsen van de genoemde soorten gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode 15 mei – 15 juli en 2 avondbezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober. Daarnaast is er voor de gewone grootoorvleermuis één extra ronde noodzakelijk tussen 15 maart – 1 mei. Het onderzoek naar aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen wordt gecombineerd met het aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen

Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets voor de sloop- en renovatieplannen aan de Scheivoor 1 te Ederveen trekken we de volgende conclusie:

Aanvullend onderzoek is noodzakelijk voor:

- Huismus *
- Steenuil *
- Steenmarter *
- Gebouwbewonende vleermuizen *
- Boombewonende vleermuizen **
- Foerageergebieden/vliegroutes van vleermuizen **

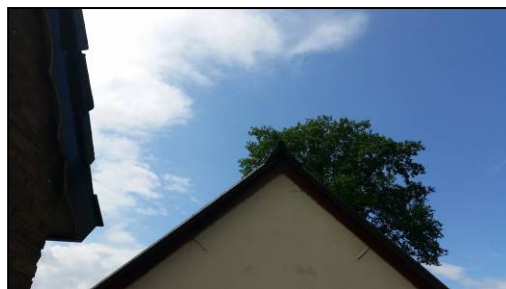
Overige soortgroepen

Voor de overige soortgroepen is aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk.

* Bij sloop en/of renovatie van de woning of andere gebouwen op het erf

** Enkel bij kap van bomen uit de houtsingel achter het erf.

Bijlage 1 Impressie plangebied

Bijlage 2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: "Uitgebreide" toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting starring advies

Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel

T 0314 641910

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

